

5.5.1972

Till Riksdagen

Den svenska parlamentariska delegationens hos Europarådets rådgivande församlingredogörelse för församlingssessionerna under år 1971

Härmed får den svenska parlamentariska delegationen hos Europarådets rådgivande församling överlämna bifogade redogörelse för rådets församlingssessioner under år 1971 jämte bilaga.

På delegationens vägnar:

KAJ BJÖRK

/Ragnar Dromberg

Redogörelse från den svenska parlamentariska delegationen hos Europarådets rådgivande församling för församlingssessionerna under år 1971

Europarådets rådgivande församling höll tredje delen av sitt tjugoandra möte den 20—28 januari, första delen av sitt tjugoandra möte den 10—14 maj och andra delen av det tjugoandra mötet den 4—8 oktober 1971 i Strasbourg. I anslutning till januari- och oktobermötena samlades parlamentariker från EFTA-länderna för diskussion av frågor av gemensamt intresse på det ekonomiska området. Den 8 juni hölls i Strasbourg det årliga gemensamma mötet mellan Europarådets rådgivande församling och EEC-parlamentet.

Svensk representation

Den svenska riksdagen representerades till och med tjugoandra mötet av följande valda ombud och suppleanter (valda den 18 mars 1970):

Ombud:

Redaktör Kaj Björk (ordförande)
Professor Bertil Ohlin
Fröken Astrid Bergegren
Rektor Stig Alemyr
Jur. dr Gunnar Hedlund
Direktör Gösta Bohman

Suppleanter:

Generaldirektör Bo Martinsson
Avdelningsdirektör Daniel Wiklund
Hemmansägare Uno Hedström
Skoldirektör Ingvar Svanberg
Direktör Bengt Sjönell
Ingenjör Nils Erik Wååg

Från och med det tjugotredje mötet företrädde riksdagen av följande ombud och suppleanter (valda den 24 mars 1971):

Ombud:

Redaktör Kaj Björk (ordförande)
Jur. dr Gunnar Hedlund
Fröken Astrid Bergegren
Avdelningsdirektör Daniel Wiklund
Rektor Stig Alemyr
Direktör Gösta Bohman

Suppleanter:

Hemmansägare Uno Hedström
Direktör Bengt Sjönell
Skoldirektör Ingvar Svanberg
Fil. kand. Per Ahlmark
Ingenjör Nils Erik Wååg
Förbundsdirektör Bertil Lidgard

I januarisessionen deltog herrar Björk och Ohlin, fröken Bergegren, herrar Alemyr, Wiklund, Hedström, Svanberg, Sjönell och Wååg.

I majsessionen deltog herrar Björk och Hedlund, fröken Bergegren, herrar Wiklund, Alemyr, Bohman, Sjönell, Ahlmark, Wååg och Lidgard.

I oktobersessionen deltog herrar Björk och Hedlund, fröken Bergegren, herrar Wiklund, Alemyr, Bohman, Hedström, Ahlmark och Wååg.

Ombuden och suppleanterna är normalt fördelade på församlingens samtliga 14 utskott (kommittéer), vilka sammanträder såväl mellan som under sessionerna och bereder huvuddelen av församlingens ärenden. Ett av dessa utskott, nämligen ständiga utskottet, har fullmakt att i vissa frågor agera på församlingens vägnar mellan sessionerna. På grundval av utskottens förslag antar den rådgivande församlingen rekommendationer till ministerkommittén eller antar resolutioner, s. k. direktiv och uttalanden.

De svenska ombuden och suppleanterna har under året varit fördelade på utskotten på följande sätt (snedstrecken anger personskiften mellan tjugoandra och tjugotredje mötena):

	<i>Ordinarie</i>	<i>Suppleanter</i>
Ständiga utskottet	Björk/Bohman Bergegren	Ohlin/Wiklund Bohman/Björk
Politiska utskottet	Björk Ohlin/Sjönell	Alemyr Bohman/Ahlmark
Utskottet för ekonomi och utveckling	Alemyr/Svanberg Bohman	Wååg Ohlin/Wiklund
Social- och hälsovårds- utskottet	Bergegren (ordf.) Wiklund (vice ordf.)	Hedström Sjönell
Juridiska utskottet	Hedlund Martinsson/Ber- gegren	Bohman/Lidgard Bergegren/Hed- ström
Kultur- och utbildnings- utskottet	Sjönell/Lidgard Svanberg/Alemyr	Wiklund/Sjönell Björk
Utskottet för vetenskap och teknologi	Ohlin/Ahlmark Wååg	Sjönell Bergegren
Utskottet för regionplanering och kommunala frågor	Alemyr Sjönell	Martinsson/Wååg Wiklund/Lidgard
Utskottet för procedurfrågor	Bohman/Lidgard	Martinsson/Svan- berg
Jordbruksutskottet	Hedström	Sjönell
Utskottet för europeiska icke-medlemsländer	Svanberg/Ahlmark	Sjönell/Svanberg

	<i>Ordinarie</i>	<i>Suppleanter</i>
Utskottet för förbindelser med de nationella parla- menten	Bergegren/Wik- lund (vice ordf.)	Wiklund/Berge- gren
Utskottet för befolknings- och flyktingfrågor	Wiklund/ —	Wååg/ —
Budgetutskottet	Björk/ —	Wiklund/ —

Den svenska delegationens ordförande, herr Björk, var till och med det tjuogoandra mötet en av församlingens vicepresidenter, varefter posten i enlighet med en inofficiell rotationsordning övertogs av en annan skandinav.

Flera av församlingens utskott har tillsatt halvpermanenta eller mer tillfälliga underutskott. Följande svenska ombud har under året (eller delar därav) varit ledamöter av sådana underutskott: herr Ohlin av politiska utskottets underutskott rörande Europarådets framtida roll, herr Wiklund av socialutskottets underutskott rörande det fjärde seminariet för frivilligtjänst (ordförande) och dess underutskott rörande det femte seminariet för frivilligtjänst (ordförande) samt av kulturutskottets underutskott rörande UNESCO, herr Martinsson av juridiska utskottets underutskott rörande mänskliga rättigheter, av dess underutskott rörande rättskonflikter inom äktenskaps- och skilsmässolagstiftningen och dess underutskott rörande narkomani, herr Bohman av juridiska utskottets underutskott rörande havsresurser och -förening, herr Björk av politiska utskottets underutskott för relationer med FN och dess underutskott rörande krigsmaterielförsäljning, dess underutskott rörande den parlamentariska konferensen om mänskliga rättigheter och av dess underutskott rörande den europeiska socialstadgan, fröken Bergegren av sociala utskottets underutskott rörande narkomani samt av dess underutskott rörande det andra parlamentariska hälsovårdssymposiet (ordförande), likaså av juridiska utskottets underutskott rörande strafflagstiftning och kriminologi, av dess underutskott rörande havsresurser och -förening och dess underutskott rörande narkomani, herr Lidgard av kulturutskottets underutskott rörande historiska och konstnärliga minnesmärken och platser, herr Sjönell av regionplaneringsutskottets underutskott rörande Europa-priset och utbredandet av Europa-idén, herr Alemyr av kulturutskottets underutskott rörande UNESCO samt av regionplaneringsutskottets underutskott för municipala och regionala strukturer och dess underutskott rörande naturvård.

Vid majsessionen omvaldes schweizaren Olivier Reverdin enhälligt som ordförande i församlingen på ett år. Till de tio vice ordförandeposterna valdes vid samma tillfälle delegater från Irland, Turkiet, Storbritannien, Italien, Danmark, Belgien, Luxemburg, Norge, Frankrike och Förbundsrepubliken Tyskland.

Vid oktobersessionen valdes engelsmannen John D. Priestman till ny chef för församlingens sekretariat (Clerk of the Assembly) efter västtysken Gerhard Schlösser, som av sagt sig uppdraget.

Ministerkommitténs verksamhetsberättelse presenterades vid januari-sessionen av den norske utrikesministern Sverre Strøm, vid majsessionen av statsrådet Carl Lidbom (på utrikesminister Torsten Nilssons vägnar) och vid oktobersessionen av utrikesminister Krister Wickman.

Vid januarisessionen framträdde den nederländske justitieministern Polak under den juridiska debatten, den västtyske inrikesministern Genscher i en debatt om regionplaneringsfrågor och den österrikiske förbundskanslern Kreisky i en debatt om öst—väst-relationerna.

Vid majsessionen talade den egyptiske regeringsmedlemmen Meguid i en debatt om Mellersta Östern-problemet, FN:s generalförsamlings ordförande Hambro i den allmänpolitiska debatten och den amerikanske statssekreteraren Hillenbrand i en debatt om förbindelserna mellan USA och Europa.

Vid oktobersessionen framträdde den brittiske "Europa-ministern" Rippon i marknadsdebatten, den italienske statssekreteraren Bemporad i en debatt om flykting- och migrationsfrågor, den spanske ministern de la Mora i en debatt om europeiska transportfrågor, OECD:s generalsekreterare van Lennep i den ekonomiska debatten samt den israeliske utrikesministern Eban i en fortsatt debatt om Mellersta Östern-frågan.

En särskild diskussion med en inbjuden delegation från Nya Zeelands parlament anordnades under majsessionen.

Till en vakant plats i Europarådets domstol för de mänskliga rättigheterna valdes vid oktobersessionen svensken Sture Petrén.

En grupp svenska journalister bevisade församlingens oktobersession på inbjudan av Europarådets pressavdelning.

Allmänpolitiska och ekonomiska frågor

Läget i den europeiska *integrations- och marknadsfrågan* dryftades ingående vid både januari- och oktobersessionerna. Vid det förra tillfället baserades diskussionen på en rapport av österrikaren Czernetz med tillhörande resolutionsförslag, som på grund av formuleringarna beträffande det politiska och ekonomiska samarbetet i Europa ledde till att de närvarande svenska delegaterna avstod vid omröstningen om resolutionen (nr 483). I ett anförande framhöll herr Björk att den svenska officiella ståndpunkten inte uteslöt fullt medlemskap men att utvecklingstendenserna inom EEC under senare tid hade gjort ett sådant alternativ för Sveriges del mindre sannolikt än som var fallet år 1967.

Debatten i frågan återupptogs vid oktobersessionen på grundval av en rapport av britten Rodgers om de politiska konsekvenserna av EEC:s utvidgning. Också denna rapport blev delvis kontroversiell, bl. a. till

följd av sin beskrivning av de neutrala länderna och deras roll nu och framgent. Rodgers gav bl. a. uttryck för åsikten att de neutrala länderna inom några år skulle få revidera sitt avvisande av tanken på fullt medlemskap i EEC, därtill nödgade av såväl ekonomiska som politiska egenintressen. Rodgers hävdade vidare att det råder ett nära samband mellan EEC:s kommande relationer med de östeuropeiska länderna och "lösningen av de neutralas problem". Å ena sidan kunde ett närmande mellan de förra underlätta de neutralas deltagande i EEC. Å andra sidan skulle de neutrala kunna bidra till att åstadkomma ett sådant närmande och samarbete med Östeuropa. I båda dessa hänseenden kunde Europarådet spela en nyttig roll, både som länk mellan ett utvidgat EEC och de neutrala och som ett instrument för förbättrade relationer mellan Öst- och Västeuropa. — I debatten påpekade herr Björk bl. a. att någonting saknades i Rodgers-rapportens analys av de neutrala ländernas framtida relationer med de europeiska gemenskaperna och att den syntes utgå ifrån att neutralitetspolitiken inom några år skulle visa sig förlegad. Herr Björk sade sig betvivla att en sådan utveckling skulle vara önskvärd vare sig ur EEC:s synpunkt eller ur Västeuropas eller Europas som helhet. Omöjligheten att ingå i en politisk eller militär union hindrade givetvis inte annat nära samarbete mellan de neutrala och EEC. Alla parter syntes överens om att Österrikes, Sveriges och Schweiz' neutralitet utgör en positiv fredsfaktor i Europa och att de bidrar till ett närmare samarbete mellan Öst och Väst. Men hur skulle de kunna spela en sådan roll om deras neutralitet inte längre vore trovärdig eller om de i praktiken uppgett sin neutralitet? Skulle en ändring av den politiska och militära balansen i Europa till följd av en underminering av de neutralas position verkligen hjälpa ansträngningarna att nå en avspänning och fredlig samexistens mellan Öst och Väst? — Även schweizaren Hofer fann motsägelser i Rodgers-rapporten beträffande de neutrala länderna: å ena sidan hade den sagt att de neutrala måste inse att neutraliteten snart tillhörde det förflutna, å andra sidan underströk den att neutraliteten hade en viktig roll att spela för att åstadkomma avspänning. — Rodgers genmälde att han endast velat antyda att de neutrala borde göra en realistisk omvärdering av sina egna positioner och att han inte velat underkänna neutralitetens betydelse, nödvändighet eller värde. — I den slutligen antagna resolutionen (nr 503), vars lydelse kom att ändras på flera punkter, uttrycktes beträffande de neutrala länderna förhoppningen att de kommande EEC-avtalens utvecklingsbarhet måtte ge berörda länder, och i synnerhet de neutrala, möjlighet att fördjupa sitt samarbete med den utvidgade gemenskapen, i ljuset av de inledande erfarenheterna och utvecklingen mot ekonomisk integration i Europa. I samma resolution uttrycktes även meningen att EEC:s utvidgning borde stimulera till ett närmare försvarssamarbete mellan NATO:s europeiska medlemmar. Vidare underströks

att de mekanismer för politiskt samarbete som förutskickats i "Davignon-rapporten" måste vidareutvecklas så att Västeuropa kan spela en internationell roll som svarar mot dess moraliska och ekonomiska tyngd. Det betecknades vidare som ofrånkomligt att stärka den demokratiska karaktären hos gemenskapens nuvarande institutioner, bl. a. genom att gradvis ge Europaparlamentet mer ansvar och inflytande i ministerrådets och kommissionens arbete. Ministerrådet borde i samma anda och utan dröjsmål överväga frågan om direkta val till Europaparlamentet. — De engelska ombuden hade i särskilt hög grad verkat för sistnämnda yrkanden.

Frågan om *Europarådets fortsatta roll och arbetsuppgifter* har fått en alltmer ökad aktualitet allteftersom EEC:s utvidgning och en därmed sammanhängande förmodad förstärkning av Europaparlamentets befogenheter ryckt närmare. Spörsmålet var föremål för en särskild debatt vid Europarådsförsamlingens oktobersession med utgångspunkt i en av västtysken Schulz framlagd rapport på den politiska kommitténs vägnar. I denna rapport framhölls bl. a. att Europarådsförsamlingen genom åren fått en roll som vuxit långt utöver vad som förutsågs vid stadgans tillkomst och att dess viktigaste intresseområden också fortsättningsvis torde förbli studiet av huvudtendenserna i europeisk politik, relationerna mellan det utvidgade EEC och de Europarådsländer som inte kommer att tillhöra EEC, olika mellanstatliga organisationers bidrag till det europeiska samarbetet, Västeuropas relationer med den övriga världen och särskilt med de europeiska icke-medlemsstaterna. Europarådet borde enligt rapporten accentuera sin egenart i förhållande till andra mellanstatliga organisationer och särskilt till EEC. Medan en av EEC:s främsta uppgifter vore att höja levnadsstandarden i medlemsstaterna, borde Europarådet framför allt ägna sig åt att förbättra och värna om den kvalitativa sidan av livet, dvs. miljön, lagstiftningen, fri- och rättigheterna, social- och utbildningsväsendet och hälsovården. Vid sidan av det "nationernas Europa" som EEC söker bygga upp borde Europarådet bli en förkämpe för ett "regionernas Europa". — En längre resolution (nr 502) antogs enhälligt i denna fråga.

De politiska och ekonomiska aspekterna på *relationerna mellan USA och Europa* utgjorde ett framträdande tema vid församlingens majsession. I dessa frågor hade ett flertal rapporter framlagts.

Den av österrikaren Karl Czernetz presenterade rapporten om de politiska aspekterna framstod ur svensk neutralitetssynpunkt som kontroversiell och föranledde inlägg av bl. a. herrar Björk och Wiklund. Den senare pekade på motsättningen mellan Österrikes officiella neutralitetspolitik och de synpunkter som Czernetz låtit komma till uttryck i

sin rapport, i vilken bl. a. ett långtgående kompanjonskap mellan ett förenat Västeuropa och Nordamerika förespråkats. Herr Björk vidareutvecklade herr Wiklunds kritik och påtalade Czernetz' missuppfattningar om de neutrala ländernas roll i dagens värld. Vid voteringen om den föreslagna resolutionstexten (nr 486) avstod den svenska delegationen från att rösta.

En rapport om den s. k. eurodollarmarknaden, framlagd av förre belgiske finansministern Dequae, fick ett särskilt intresse genom den dollarkris som utbrutit en vecka tidigare. Den av församlingen godkända resolutionen (nr 487) krävde omedelbara åtgärder för att förstärka samarbetet mellan centralbankerna och uttryckte förhoppning om större självdisciplin i framtiden från affärsbankernas och andra finansinstituts sida.

I en ytterligare rapport (med dansken Per Hækkerup som medrapportör) behandlades frågan om amerikanska investeringar i Europa och europeiska investeringar i USA. Av särskilt intresse var Hækkerups avsnitt i rapporten, som behandlade problemet med de multinationella företagen, vilka år 1980 kan antas dominera världsekonomin. I den av församlingen antagna resolutionen i frågan (nr 489) påyrkas åtgärder för att stärka den europeiska industrins och ekonomins förmåga att hävda sig i konkurrensen.

I en fjärde rapport om förbindelserna med USA kommenterades bl. a. USA:s invändningar mot EEC:s jordbrukspolitik samt EEC:s preferenssystem gentemot vissa länder kring Medelhavet och i Afrika. I en därpå grundad resolution (nr 488) uttalade sig församlingen mot tendenserna till protektionism i USA och för en fortsatt liberalisering av världshandeln.

Med utgångspunkt i *EFTA:s* elfte årsrapport uttalade församlingen i en resolution (nr 493) vid oktobersessionen sin bestämda förväntan att EEC:s utvidgning inte skall leda till återupprättandet av en gång avskaffade tullbarriärer i den inomeuropeiska handeln och underströk vikten av att avtalen med alla berörda länder träder i kraft samtidigt.

De ekonomiska *öst—väst-förbindelserna* dryftades närmare vid församlingens januarisession, då en resolution (nr 482) antogs vari påyrkades en avsevärd ökning av handeln och övriga ekonomiska förbindelser med Östeuropa.

I en deklaration undertecknad av nästan samtliga delegater, inklusive de svenska, riktades vid januarisessionen en vädjan till Sovjetunionen och öststaterna att visa prov på förhandlingsvilja i Berlinfrågan.

Vid oktobersessionen antogs mot bakgrund av den internationella valutakrisen en resolution (nr 498), vari det bl. a. riktades en uppmaning till alla regeringar som är intresserade av en valutaintegration att se över Werner-kommitténs förslag, att fastslå en ny tidtabell för åtgärder på området och att ta nödvändiga initiativ för att upprätta en europeisk fond för monetärt samarbete.

Mellersta Östern-konflikten upptogs till diskussion vid såväl maj- som oktobersessionerna. Till det första debattillfället, då även en rapport från församlingens politiska utskott i ämnet förelåg, hade den egyptiske statssekreteraren Esmat Abdel Meguid inbjudits att framträda och till det senare den israeliske utrikesministern Abba Eban. Den sistnämnde besvarade frågor från bl. a. herrar Ahlmark och Björk. Församlingen antog en resolution (nr 490) som utgick från och vidareutvecklade vissa teser i FN:s säkerhetsråds resolution den 22 november 1967.

Sociala frågor

Vid majsessionen behandlades frågan om övervakning av efterlevnaden i de enskilda länderna av den europeiska *sociala stadgan*. I debatten här- om uttalade sig bl. a. fröken Bergegren. Församlingen enades om ett uttalande (nr 57) med förslag till förbättringar i övervakningsproceduren.

Vid oktobersessionen antog församlingen en rekommendation (nr 645), vari föreslås förberedandet av en europeisk konvention beträffande *katastrofbistånd*. Anslutna länder förutsätts upprätta en nationell katastrofhjälpsplan i enlighet med Röda korsförbundets handledning och att inrätta en central informationsmyndighet för ändamålet. En sådan konventions främsta syfte skulle vara att få till stånd en regelbunden inventering och förteckning av katastrofförråd och insatsstyrkor som kan stå till omedelbart förfogande för ett katastrofdrabbat land. Det förutsätts i rekommendationen vidare att även icke-medlemsstater i Europa skall kunna ansluta sig till den föreslagna konventionen. I debatten stöddes förslaget av bl. a. fröken Bergegren.

På grundval av en av herr Wiklund framlagd rapport antog församlingen vid sin oktobersession även en rekommendation (nr 646) angående effektivare mellanstatligt samarbete för *uppspårande av saknade personer*.

Befolknings- och flyktingfrågor

På grundval av en motion av herr Ahlmark och ett tiotal medunder- tecknare, däribland herr Björk, antog församlingen vid sin oktobersession en rekommendation (nr 648) om skyndsamt ökat *bistånd till flyktingarna från Östpakistan*. Denna fråga berördes även i den interpellationsdebatt som vid samma tillfälle följde på utrikesminister Wickmans redogörelse för ministerkommitténs verksamhet liksom i inlägg av bl. a. herrar Ahlmark och Alemyr. Vissa politiska yrkanden i nämnda motion utskildes för fortsatt behandling i den politiska kommittén.

Vid oktoBERSessionen framlade hOLLÄNDAREN Dankert på befolknings- och flyktningutskottets vägnar en rapport med förslag till rekommendation rörande *födelsekontroll och familjeplanering*. Enligt förslaget skulle medlemsregeringarna bl. a. uppmanas att tillåta försäljning av preventivmedel, att liberalisera abortlagarna, att inrätta rådgivningsbyråer för familjeplanering, att införa sexualundervisning i skolorna samt att vidta en rad sociala åtgärder för att förbättra barnfamiljernas situation. Förslaget väckte på många håll häftigt motstånd, och den kontroversiella och delvis starkt känsloladdade debatten i ärendet föregicks av att ordföranden i utskottet, luxemburgaren Margue, avgick från sin post. Sedan ett stort antal ändringsförslag framlagts och delvoteringar genomförts, beslöt församlingen att återremittera ärendet för fortsatt beredning inom såväl befolknings- som de sociala och juridiska utskotten. I diskussionen stöddes rapporten och dess slutsatser av bl. a. fröken Bergegren, medan herr Wiklund under hänvisning bl. a. till den kommande behandlingen av den svenska abortutredningen anmälde vissa reservationer.

Kultur- och utbildningsfrågor

Församlingens behandling av kultur- och utbildningsfrågor var koncentrerad till oktoBERSessionen. Då antogs bl. a. en rekommendation (nr 649) och en rekommendation (nr 499) om det europeiska samarbetet inom dessa områden, vidare en resolution (nr 500) angående aktuella skolreformtendenser med sikte på s. k. permanent utbildning. Slutligen antogs en rekommendation (nr 650) angående inrättandet av ett s. k. TV-universitet i Florens och en resolution (nr 501) om samarbetet mellan medlemsländernas kulturinstitut med förläggning utanför Europa.

Biståndsfrågor

Vid januarisessionen anordnades en debatt om utvecklingssamarbetet med utgångspunkt i bl. a. årsrapporten från ordföranden i OECD:s kommitté för utvecklingsbistånd (DAC). Församlingen antog en rekommendation (nr 633), i vilken regeringarna uppmanades att anta strategin för FN:s andra utvecklingsår tionde liksom målsättningen att till år 1975 uppnå ett totalt biståndsflöde från varje i-land som motsvarar 1 % av bruttonationalprodukten, därav 0,7 % i form av offentligt utvecklingsbistånd. Herr Wiklund framlade en rapport om ökade personliga insatser för social och ekonomisk utveckling i u-länderna i anslutning till ett av Europarådet anordnat seminarium om internationellt frivilligtjänst.

Juridiska frågor

Vid den juridiska debatt, som anordnades under januarisessionen, dominerade de *mänskliga rättighetsfrågorna*. Störst intresse tilldrog sig därvid frågan om rådets och de europeiska ländernas bidrag till de åtgär-

der mot rasdiskriminering varom Förenta nationerna vädjat i sina resolutioner 2646 och 2647 (XXV) i samband med proklamerandet av år 1971 som det "internationella året för bekämpande av rasism och rasdiskriminering". I ett inlägg i denna debatt redogjorde herr Björk för det svenska lagstiftningsarbetet på ifrågavarande område. Församlingen beslöt bl. a. att anordna en särskild parlamentarikerkonferens i Wien under oktober månad 1971. Församlingen uppmanade ministerkommittén (rekommendation nr 623) att låta komplettera den europeiska mänskliga rättighetskonventionen på så sätt att åtgärder, vilka kunde föregripa ett domslut, ej skulle kunna genomföras i fråga om mål som anhängiggjorts vid kommissionen för de mänskliga rättigheterna.

I den juridiska debatten ägnades vidare åtskilligt intresse åt en rapport om *rättsskydd för konsumenter* (dok. 2902). Rapporten i fråga innehöll bl. a. flera avsnitt ur ett anförande som justitieminister Lennart Geijer hållit inför den europeiska justitieministerkonferensen i Haag i maj 1970. I församlingsdebatten i frågan gjordes inlägg av bl. a. fröken Bergegren.

Övriga frågor

Vid januarimötet antog församlingen dels en rekommendation (nr 636) rörande stöd och incitament till olika former av *producentkooperation på jordbrukets område*, dels en resolution (nr 479) om *europeisk jordbrukspolitik* inför EEC:s utvidgning. I debatten om jordbruksfrågorna redogjorde herr Hedström i ett anförande för frågeställningar inom den svenska sambruksutredningen.

Vid ständiga utskottets möte i december antogs på församlingens vägnar en resolution (nr 504) om *laxfisket i Atlanten*, vari parterna i gällande avtal uppfordras att noggrant efterleva rådande bestämmelser.

Under majsessionen antogs en resolution (nr 485) med de formella ändringar i procedurreglerna som erfordrades för att (vid sidan av engelska och franska) införa tyska och italienska som *arbetsspråk* i församlingen.

Utöver ovan redovisade ärenden gjordes i församlingen från svensk sida inlägg eller interpellationer av bl. a. herr Wiklund angående åtgärder mot flygbuller och s. k. frivilliga i utvecklingsbiståndet, fröken Bergegren om narkotikabekämpningen och herr Björk om OECD:s statistik.

Ett parlamentariskt hälsovårdssymposium, sammankallat i enlighet med församlingens resolution nr 456 (1970), hölls under tiden 1—4 juli 1971 i Stockholm. Häri deltog från riksdagens sida, förutom fröken Bergegren i egenskap av sociala kommitténs ordförande, herr Anders

Gernandt, fru Britt Mogård, fru Maj-Britt Theorin och herr Rolf Wirtén.

En parlamentarisk konferens om de mänskliga rättigheterna hölls under tiden 18—20 oktober 1971 i Wien. I denna deltog från riksdagens sida, förutom församlingsombuden fröken Bergegren samt herrar Hedlund, Lidgard, Sjönell och Wiklund, herr Allan Hernelius och fru Grethe Lundblad.

På svensk inbjudan höll församlingens jordbrukskommitté ett möte i Stockholm den 6 september 1971 åtföljt av ett tre dagars studiebesök i Norrbottens län med bl. a. herr Hedström som ciceron.

*Bilaga***Beslut fattade av Europarådets rådgivande församling under år 1971****Rekommendationer**

- Nr 616 om konsultativ status för vissa internationella icke-statliga organisationer
- Nr 617 om europeisk rymdpolitik
- Nr 618 om europeiskt vetenskapligt och teknologiskt samarbete
- Nr 619 om datamaskinindustrin i Europa
- Nr 620 om djurskyddsproblem inom industriell uppfödning
- Nr 621 om problem vid användning av levande djur för experimentella eller industriella syften
- Nr 622 om 1964 års Haag-konventioner ang. internationell varuförsäljning
- Nr 623 om interimåtgärder för att komplettera den europeiska mänskliga rättighetskonventionen
- Nr 624 om juridiskt konsumentskydd
- Nr 625 om utforskning och utnyttjande av havsbotten och dess underlag
- Nr 626 om havsföreningarnas juridiska aspekt
- Nr 627 om skyddet av Europas kustområden
- Nr 628 om europeiska kommunalkonferensens 8:e möte
- Nr 629 om föreningen av Rhen-dalens grundvatten
- Nr 630 om konventionen mot flygplanskapningar
- Nr 631 om organiserandet av ett europeiskt nätverk av huvudvägar som ett led i europeisk regionalplanering
- Nr 632 om den judiska folkgruppens ställning i Sovjetunionen
- Nr 633 om 1970 års verksamhetsberättelse från ordföranden i OECD:s kommitté för utvecklingsbistånd (DAC)
- Nr 634 om organiserandet av ett 5:e seminarium rörande internationell frivilligtjänst
- Nr 635 om sysselsättning och utveckling — kvalitetsförbättring av de mänskliga resurserna genom utbildning och yrkesutbildning
- Nr 636 om olika former av Kooperation inom jordbruksproduktionen
- Nr 637 om 2:a verksamhetsberättelsen från Internationella centret för avancerade jordbruksstudier inom Medelhavsområdet
- Nr 638 om öst—väst-relationernas allmänna och kulturella aspekter
- Nr 639 om konsultativ status för vissa internationella icke-statliga organisationer
- Nr 640 om konsultativ status för vissa internationella icke-statliga organisationer
- Nr 641 om djurskydd inom intensivuppfödning

- Nr 642 om ratificeringen av FN-konventionerna om de mänskliga rättigheterna
- Nr 643 om erfarenheter av händelseutvecklingen inom oljeområdet
- Nr 644 om trafiksäkerhet och trafikuppfostran
- Nr 645 om europeisk solidaritet inom katastrofbiståndet
- Nr 646 om åtgärder för uppspårande av saknade personer
- Nr 647 om 15:e verksamhetsberättelsen från Europarådets särskilda representant för flyktingar och överbefolkning
- Nr 648 om bistånd till flyktingar från Östpakistan
- Nr 649 om europeiskt samarbete inom kultur och utbildning
- Nr 650 om upprättandet av ett europeiskt "televisionsuniversitet"
- Nr 651 om konsultativ status för vissa internationella icke-statliga organisationer

Resolutioner

- Nr 466 om organiserandet av en 3:e parlamentarisk vetenskapskonferens
- Nr 467 om organiserandet av en parlamentarisk konferens om de mänskliga rättigheterna
- Nr 468 om Internationella året för bekämpande av rasism och rasdiskriminering (1971)
- Nr 469 om europeiska kommunalkonferensens 8:e möte
- Nr 470 om europeiska ministerkonferensen för regionplanering
- Nr 471 om organiserandet av ett europeiskt nätverk av huvudvägar som ett led i europeisk regionalplanering
- Nr 472 om anordnandet av ett europeiskt symposium rörande gränsregioner
- Nr 473 om församlingspresidiets sammansättning och befogenheter
- Nr 474 om ingivande av ändringsförslag under en debatt och om prioritetsordningen för ändringsförslag
- Nr 475 till svar på 1970 års verksamhetsberättelse från ordföranden i OECD:s kommitté för utvecklingsbistånd (DAC)
- Nr 476 om sysselsättning och utveckling — kvalitetsförbättring av de mänskliga resurserna genom utbildning och yrkesutbildning
- Nr 477 om utbildning och utveckling
- Nr 478 om 4:e seminariet rörande internationell frivilligtjänst
- Nr 479 om europeisk jordbrukspolitik
- Nr 480 till svar på 2:a verksamhetsberättelsen från Internationella centret för avancerade jordbruksstudier inom Medelhavsområdet
- Nr 481 till svar på 6:e verksamhetsberättelsen från FN:s livsmedels- och jordbruksorganisation (FAO)

- Nr 482 om europeiska ekonomiska problem och de öst-västliga ekonomiska förbindelserna
- Nr 483 om Europa-integrationens framsteg
- Nr 484 om ständiga utskottets kompetens, upprättandet av dess dagordning och proceduren vid dess möten
- Nr 485 om ändring av procedurreglerna angående de språk som används i församlingen och dess utskott
- Nr 486 om politiska aspekter på förbindelserna mellan Europa och USA
- Nr 487 om eurodollarmarknaden
- Nr 488 om Europas ekonomiska problem — handelsförbindelserna mellan USA och EEC
- Nr 489 om transatlantiska direkta investeringar
- Nr 490 om läget i Medelhavsområdet och Mellersta Östern
- Nr 491 till svar på 12:e verksamhetsrapporten från europeiska atomenergiorganet (ENEA)
- Nr 492 om en europeisk hymn
- Nr 493 till svar på 11:e årsrapporten från EFTA
- Nr 494 till svar på 17:e verksamhetsrapporten från mellanstatliga kommittén för europeisk migration (ICEM)
- Nr 495 till svar på 17:e årsrapporten från europeiska transportministerkonferensen (ECMT)
- Nr 496 om läget i Tjeckoslovakien
- Nr 497 till svar på 1970 års verksamhetsrapport från OECD:s generalsekreterare
- Nr 498 om valutastabilitetsproblemet
- Nr 499 om europeiskt samarbete inom kultur och utbildning
- Nr 500 om aktuella tendenser inom området för utbildningsreform och de fortsatta utsikterna med avseende på permanent utbildning
- Nr 501 om samarbete mellan kulturinstitut utanför Europa
- Nr 502 om Europarådets framtida roll
- Nr 503 om de politiska konsekvenserna av EEC:s utvidgning
- Nr 504 om laxfisket i Atlanten

Direktiv

- Nr 309 om åtgärder för ändring av artikel 25 i Europarådets stadga
- Nr 310 om europeiskt samarbete inom vissa vetenskapliga områden
- Nr 311 om djurskyddsproblem inom industriell uppfödning
- Nr 312 om juridiska problem i samband med industrispionage
- Nr 313 om utforskningen och utnyttjandet av havsbotten och dess underlag

Nr 314 om skyddet av Europas kustområden

Nr 315 om överljudsflygningars återverkningar på miljön

Nr 316 om anföranden av gästtalare vid församlingens plenarmöten

Nr 317 om ständiga utskottets kompetens

Nr 318 om anordnandet av en debatt om europeisk miljöpolitik

Nr 319 om mandat för utskott och underutskott i den nordirländska frågan

Uttalanden

Nr 56 om utkastet till europeisk konvention om invandrararbetares juridiska status

Nr 57 om tillämpningen av den europeiska sociala stadgan

Nr 58 om Europarådets budget för år 1972

